

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 20 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterstopne petit-vrste po 12 h, če se oglasila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst. upravništvo pa v pritličju. — Upravništvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravništva telefon št. 35.

Drug proti drugemu.

Z Dunaja, dne 14. februarja.

Poleglo se je gromovito triumfiranje, ki je orilo po državi, ko je Beckovo ministrstvo dognalo volilno reformo. Z bogatimi subvencijami podkupljeno časopisje — v tem oziru niso razmere pri nas nič boljše kakor na Ogrskem — pojo sicer še vedno dolge slavospeve Beckovemu ministrstvu, toda medeni tedni tega ministrstva so menda že pri kraju in začelo se je prav krepko medsebojno nasprotovanje.

Ministri so si v laseh in se preklajajo, seveda pod krinko anonimite, po časopisih.

Ni še dolgo temu, kar je krožila vest, da so trgovskemu ministru dr. Fortu šteti dnovi njegovega vladanja. Kar po sili so ga hoteli izpodrinuti in pisalo se je že na dolgo in na široko, kdo da postane njegov naslednik. Toda Fort se je moral krepko braniti, zakaj kmalu se je zaznalo, da „za sedaj“ še ostane na svojem mestu. Ob enem se je začelo z izpodiranjem pravosodnega ministra dr. Kleina, ki je pa hitro stopil v dogovor s podpredsednikom najvišjega sodišča Ruberjem in se pretečega mu izkrcanja z ministrske ladje ubranil z znano razsodbo o trezpravnosti slov. jezika na Koroškem.

Zdaj sta si v laseh ministrski predsednik Beck in nemški minister rojak Prade. Pred nekaj dnevi je imel minister Prade v Liberich shod, na katerem je izdelal volilno reformo, ki je ponos Beckov, in se glede nagodbe z Ogrsko postavil na tako stališče, da je spravil celo ministrstvo v največjo stisko. Kar se tiče volilne reforme, je danes pač vseeno, kakšna mnenja je Prade, ker je volilna reforma danes sankcionirana in uveljavljen zakon, na katerem se ne da nič izpremeniti. Zanimivo je pa vendar, da je Prade danes tudi glede volilne reforme v direktnem nasprotju z Beckom in z drugimi ministri

in da proglašajo: volilna reforma nam ni prinesla ne enake, ne splošne volilne pravice; enake zato ne, ker ne temelji na številu prebivalstva. (Op. ured.: en Kočevac na Kranjskem ima štirikrat večjo pravico kakor en Slovenec) splošne pa ne, ker bo sedaj manj volilcev, kakor jih je bilo prej; v peti kuriji je prej imel volilno pravico, kdor je bival pol leta v kakem kraju, zdaj pa bo imel volilno pravico, kdor je eno leto bival v dotičnem kraju. Prade je s tem pobil najslavesnejše izjave ministrskega predsednika Becka in se končno povzpelo do prorokovanja, da živi Beckova volilna reforma v doglednem času velikanski fiasko.

To so pač dokazi, da je solidarnost med ministri šla rakom žvižgat 14 dni potem, ko je bila volilna reforma sankcionirana — pa nastopi minister proti ministrskemu predsedniku!

Še lepše pa je Prade napravil celemu ministrstvu s tem, da je zahteval glede nagodbe z Ogrsko dolgotrajno pogodbo na podstavi carinskega edinstva ali pa popolno ločitev. Pomen te izjave tiči v tem, da je Prade minister. Prade je s to izjavo zmešal štrne celemu ministrstvu tako, da bolj ni bilo mogoče. Časopisja. Vladni in opozicijski časopisi so kar iz sebe, da hoče dunajska vlada Ogrski diktirati pogoje nagodbi in vsa Ogrska je zdaj odločeneje kot kdaj poprej za gospodarsko ločitev od Avstrije. Prade je kakor je sploh navada Nemcev, lahkomišno govoril. Resnica je namreč, da mora velik del nemške industrije avstrijske žalostno poginiti, če pride do gospodarske ločitve od Ogrske. S slovenskega stališča je le prav, če pride do ločitve, zakaj čim manjša bo gospodarska moč nemstva, toliko manjša bo tudi njegova politična veljava.

Pri vseh teh nasprotjih, ki vladajo med ministri, je pa to ministrstvo v enem oziru vendar edino: v zatiranju Slovencev. Kar počenja

Derschatta v resortu državnih železnic, kar počenja Klein v pravosodju, kar uganje Bienenrth v področju notranjega ministrstva in kar dela Marchet na šolskem polju, to je hujše, kot vse, kar so kdaj počenjale nemške strankarske vlade. Nikdar ni bila nemška birokracija tako močna in tako brezobzirna kakor zdaj. Slovenski ministri so le za dekoracijo Beckovemu kabinetu — v resnici vlada državo fanatična, sicer nesposobna in korumpirana ali ošabna in drzna nemška birokracija. Prava sreča je, da so si še posamični ministri v laseh in da drug drugemu mečejo polena pod noge. Morda bo le prej konec!

Deželni zbori.

Solnograd, 14. februarja. Več poslancev je vložilo predlog, s katerim se deželni odbor poziva, naj zahteva z utemeljeno predlogo pri državni vladi in obeh zbornicah, da se zvišajo „plače“ vojakom.

Lvov, 14. februarja. Pri otvoritvi deželnega zbora je naznanil deželni maršal, da predloži deželni odbor že prihodnje dni reformo za deželnozborske volitve. Število mestnih mandatov se pomnoži za osem, obenem pa se ustanovi nova splošna kurija.

Volilna obveznost za Nižjo Avstrijo.

Dunaj, 14. februarja. Cesar je sankcioniral zakonski načrt nižjeavstrijskega deželnega zbora, s katerim se uvede za to deželo volilna obveznost za volitve v državni zbor.

Najnovejši madžarski škandal.

Budapešta, 14. februarja. Minister Kossuth je povedal, ko je predložil danes poslanski zbornici tiste tajne vladne akte, ki jih je ministrski uradnik Hajdu priskrbel v pogled poslancu Lengyel, da je že desetletja običaj, pa plačuje vlada časo-

pisom takozvani inseratni pavšal. S temi pavšalijami se sklene pogodba med vlado in časopisi, da morajo časopisi priobčevati vse inserate, ki jim jih pošiljajo državne oblasti. Ako bi vlada morala vse te inserate po vrstah plačevati, šteti bi morala mnogo več kakor pa znašajo te enkratne pavšaliije. Svoja izvajanja je zaključil: „Trdno sem prepričan, da to, da dobivajo časopisi velike pavšaliije, ne meče nikake (?) sence na dotične liste.“

Iz aktov samih je razvidno, da zahteva časopis „Egyetertes“ naj se mu pavšal letnih 10.000 K kar za šest let vnaprej izplača. Bivši trgovinski minister Vörös pa je prošnjo rešil tako, da se je izplačalo listu razen rednega pavšala letnih 10.000 K še izrednega pavšala v znesku 25.000 K. Sploh so dobili vsi budapeštanski časopisi vladne pavšale za leto 1906., nekateri celo še za leto 1907. vnaprej.

Razkritje je nemilo dirnilo tiste poslance, ki so obenem glavni uredniki ali lastniki od vlade subvencioniranih časopisov. Iz teh aktov je namreč razvidno, da so poslanci, ki so sedaj najhujši prokljnjevalci „nepostavne Fejervaryjeve vlade“, lani krotko še zobali iz jasli Fejervaryjeve vlade. Tako je ravno tisti poslanec Lengyel, ki sedaj razkriva madžarsko korupcijo, dobival kot glavni urednik „Fügetlen Magyar Orszaga“ od Fejervaryjeve vlade po 10.000 kron subvencije za svoj list. Istotako sta poslanci Sümeghy za „Magyar Orszag“ in Papp za „Egyetertes“ dobivala vladne subvencije.

Posl. Lengyel naznanja v „A Napu“, da je minister Kossuth izplačal „Fügetlen Magyar Orszagu“ velikansko subvencijo, ne da bi bil za to vedel on, Lengyel, ki je bil takrat pri listu glavni urednik. Ko je za to izvedel Lengyel, je takoj izstopil iz uredništva. Lengyel trdi, da se niso v take namene zadnja leta izplačevali le stotisočaki, temuč milijoni.

Hajdu je obtožen uradne tativine, za kar je določena kazen 5 let. Ravno taka kazen pa zadene tudi sokrivca.

Nemiri v Novem bazaru.

Sarajevo, 14. februarja. V Novem bazaru so izbruhnili nemiri. Oficiozno se zatrjuje, da so povod difference pri pobiranju davkov, kakor se taki nemiri sploh ponavljajo zadnja leta. Z druge strani pa se poroča, da so nemire pripravile politične agitacije.

Zopet normalne razmere na Bolgarskem

Sofija, 14. februarja. Včeraj je bilo sobranje zaključeno s knezovim reskriptom, v katerem izreka knez sobranju priznanje za uspešno delovanje.

Vseučilišni profesorji so priobčili danes manifest na narod ter pravijo, da ne priznajo novega vseučilišnega zakona. Nihče ne bo sodeloval, da bi ta zakon stopil v veljavo.

Vsled vladne naredbe so bili včeraj vsi dijaki, ki so bili vsled zadnjih izgrediv uvrščeni med vojake, zopet odpuščeni. S tem so nastopile zopet normalne razmere vsled složnega nastopa dijaštva in profesorjev.

Volilna reforma na Rumunskem.

Bukarešta, 14. februarja. Zbornica je sklenila spremeniti volilno pravico, vsled katere se zagotovi večja volilna svoboda. — Obenem je zbornica sprejela zakonski načrt, s katerim se zviša število vojaštva tako, da se ustanovi pri vsakem pešpolku četrti bataljon.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 14. februarja. Dosedaj je izvoljenih 5526 volilnih mož za volitve v državno dumo. Izmed teh je 1345 (24%) monarhistov, 832 (15%) zmernih, 2830 (42%) levičarjev, 433 (8%) narodnjakov in 586 takih, o katerih se še ne ve, h kateri stranki se bodo pridružili.

LISTEK.

Dimitrij Ivanovič Mendelejev.

(Ob priliki njegove smrti priobčil Pavel Groščelj.)

Harmonija je torej edina objektivna resničnost, edina resnica, do katere moremo dospeti, in ako pripomnim, da je vse občna harmonija vesoljstva vrellec vse lepote, tedaj nam je jasno, kako veliko vrednost moramo pripisovati počasnemu, trudapolnemu napredku, ki nam jo odkriva korak za korakom vedno jasneje.

Henri Poincaré; der Wert der Wissenschaft.

Slovani niso baš bogati na sintetičnih talentih, na možeh, ki iz tisoč in tisoč opazovanj in dejstev ustvarijo novo enoto, ki kakor arhitekt iz brezštevilnih opek zgradi ponosno stavbo novega spoznanja. V svojem intelektualnem razpoloženju so podobni primitivnemu človeku, ki razpolaga s tolikimi posameznimi, med seboj nezvezanimi spoznanji, kolikor posameznih prirodnih pojavov pozna. Iz mo-

gočne stavbe iztrga posamezno opeko, ogleduje jo od vseh strani, filozofira o njej, pa je ne ve zopet položiti na mesto, kjer jo je bil vzel.

Na svojem „beneškem potovanju“ leta 1790. se spreheja Göthe ob morski obali otoka Lido. Na mehkem obrežnem pesku leži črepinja zdavnaj poginule živali, ogledana in obeljena od vplivov podnebja. Sluga jo pobere s tal in postrežljivo prinese svojemu gospodarju, o katerem je znal, da se živo zanima za ostrologijo. Da bi bil na Göthejevem mestu Hamlet, bi jo vzel v roke, (pa bi začel filozofirati, da bi bil zakrknjen anatom, jel bi ji meriti kosti in jo analizirati v vse najpodrobnejše njene sestavine; v Götheju pa se je tedaj izvršila velikanska sinteza.

V tej črepinji je ozrlo njegovo duševno oko združene vse njemu dosejane poznane živalske črepinje najrazličnejših oblik, da, še več — videl je pred seboj cela ogródja živali, spoznal je, da je živalska črepinja le odebelel konec iz kostnih vreten sestavljene hrbtenice, in tedaj se je v njem rodila sinteza: živalska črepinja ni ničesar drugega kakor tri v eno enoto skopljena pove-

čana vretena hrbtenice. Pa naj je to odurna črepinja gorile s pritlikavim čelom, ali pa naj je ona groteska klada, ki jo nosorožec imenuje nositeljico svojega uma, ali pa naj je tudi kot gotski obok lahno in nežno sezidana glava ptiča-pevca, vse to so le različni toni ene in iste „harmonije“, da se tako izrazim z ozirom na gori citirane besede „fizika-filozofa Poincaréja“ — vse to so le v najrazličnejše oblike zvarjena vretena hrbtenice.

Charles Darwin, učeni starček iz Downa, je potoval kot mladenič na ladji „Beagle“ okoli sveta. Na vrhove, pokrite z večnim ledom in snegom, ga je peljala pot, pravljica lepota tropičnih pragozdov je govorila k njegovemu razumu, ladjam nevarne koralne čeri in otoki so hoteli mimo njegovih oči, na trde skale je potrkal z geološkim kladivom in jih povprašal po življenju odbeglih milijonletij. Z neštevilnimi vtiski se vrne v domovino, pod najrazličnejšimi zunanjimi pogoji je videl kipeti življenje, tisoč in tisoč živalskih oblik je premočnil s svojim opazovalnim talentom. Nekega dne pa jame v njegovi glavi nenadoma strašiti

vsa ta znanstvena ropotija. Črvi in koralne, prestare okamenine in opice, gigantska tropična drevesa in mikroskopsko majhne živalce se jamejo vrteti in pomešavati med seboj v divjem plesu, ginejo jim obrisi, iz tisoč in tisoč posameznih življenjskih oblik se je izkristaliziral višji pojem: „življenje“ — in to življenje je stopilo pred Darwina in ga vprašalo: „Odkod sem?“ In tedaj je rodila njegova duša veliko sintezo življenja, rekoč: „Vse življenjske vrste so se razvile iz najenostavnejših prabitij!“ Vsaka življenjska vrsta torej ni bitje samo zase, ki ga ne veže z ostalim življenjem nikaka vez — ne! — to so le potomci enih in istih prabitij, le razni toni ene in iste harmonije, ki je svoj najlepši akord zapela v telesu človeka.

Vse življenje je torej enotno — in mrtva snov? — Dannadan uče učenjaki-filistri, da sestoji vsa snov vesoljstva iz približno osemdesetih različnih elementov ali prvin, kot so na primer železo, živo srebro, žveplo itd. Kakor grade iz opeke razne hiše, tako sestavljajo te prvine najrazličnejša telesa na naši zemlji in po brezštevilnih zvezdah. Na tisoče raz-

nih snovi poznamo, a vse so zgrajene iz teh temeljnih kamnov vesoljstva, pa bodisi to: jesihi ali dijamant, koseček možganov ali bela snežinka, na nebu goreč utrinek ali dim smodke.

Bih pa so časi, ko so priprosti in učeni ljudje mislili, da se te prvine lahko pretvarjajo ena v drugo, da se na primer železo lahko spremeni v bakro, ali pa svinec v zlato. In tedaj so jeli z neumornim trudom iskati takozvani „iksir“, t. j. „kamen mdrosti“, s pomočjo katerega bi se jim posrečilo nedragocene kovine izpreminjati v dragocene, v srebro in zlato. Veda, ki se je skoraj stoletja pečala z rešitvijo tega problema, se je zvala „alkimija“. Toda ves trud je bil brezuspešen; dan za dnem je postajalo bolj očitno spoznanje, da so prvine zadnji, neizpremenljivi in nepremostljivi temeljni kamni vesoljstva. In kakor so pred Darwinom zagotavljali učenjaki: „Vsaka življenjska vrsta je neizpremenljiv organizem, ki ga nikaka vez ne veže z ostalimi bitji“; kuščar in ptič n. pr. sta dva taka življenjska tipa prirode, ki sta od vsega začetka ločena eden od drugega, in ni je poti, ki bi vodila od prvega do slednjega: — in glejte!

Moskva, 14. februarja. Za volitve v mestu in guberniji so volilni močje opozicije (kadeti, progresisti in socialisti) sklenili volilni kartel, ki si razdeli šest mandatov na enake dele za vsako stranko.

Varšava, 14. februarja. V Bendzinu so ustrelili včeraj dve osebi, ki jih je obsodilo vojno sodišče na smrt.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 14. februarja. Senat je sprejel zakonski načrt, s katerim se odpravi dolžnost, da je treba javna zborovanja prijaviti. Minister Briand je zakon toplo priporočal, češ, da dokazuje o vladni spravljenosti in miru ljubnosti napram katoliški cerkvi. Ob enem je minister Briand sestavil načrt za cerkvene pogodbe, ki se sklenejo med škofi in prefekti za vse cerkve. S to pogodbo bo vlada varovala škofijsko hierarhijo, a vsi duhovniki, ki jih bodo škofje prijavi, dobe popolno pravico, izvrševati nemoteno bogoslužje.

Ameriško-japonska nape- tost poravnana.

London, 14. februarja. Napetost med Zedinjenimi državami in Japonijo zaradi šolskega vprašanja v Kaliforniji se je poravnala na ta način, da se vsem Japoncem, ki prispejo v Ameriko brez potnih listov svoje vlade in takim, ki se hočejo naseliti v Zedinjenih državah z ameriških otokov, zabrani naselitev. Japonski poslanik je to rešitev sprejel s pogojem, da jo odobri njegova vlada.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. februarja.

— **Škof — krivoverec.** Škof Anton Bonaventura je izdal za post nov pastirski list. Čitali smo ta list in se zabavali in smejali, kakor bi brali kak izborni humorističen časopis. In nehoté smo se vpraševali, ako je mogoče, da se izdajajo tako plitve klobasarije za pastirsko pismo katoliškega škofa, namestnika apostolov, iz čigar ust baje govori sam sv. Duh? (Če bi iz škofa Bonaventura res govoril sv. Duh, potem bi pač škof v svojem pastirskem pismu ne kvasil takih budalosti in neslanosti, kakršne je nagromadil v najnovejšem svojem postnem listu. Kar za glavo smo se prijemali, ko smo čitali škofova docela nelogična izvajanja o veri, ki izpričujejo ali njegovo gorostasno omejenost in zabitost, ali pa neskončno njegovo navivnost, v kateri si misli, da lahko natvezi svojim vernikom največje neumnosti in budalosti, ne da bi se mu bilo bati, da bi se kdo drznil njegove otrobe podvreči kritičnemu razmotrivanju. Da se vidi, kakšne duhovitosti rasó na gredici škofovega, po sv. Duhu razsvetljenega uma, navajamo tu eno izmed mnogih cvetk Bonaventurove „bistroumnosti“ in „učenosti“. V postnem listu čitamo

med drugim tudi to-le: „Naslednje se ne more tajiti in je zgodovinska resnica, da je narod judovski zavržen in tava po svetu, ker nima svoje zemlje, nima svojega kralja, nima svojega duhovništva, nima svojega tempeljnega in da je Kristus med poganskimi narodi utemeljil svoje kraljestvo, svojo cerkev, ki je katoliška cerkev. Saj mi to s svojimi lastnimi očmi gledamo. In tako je on storiti moral, ako je hotel, da njegovo delo odrešenja ne propade“. Poslušajte ljudje božji! Škof pravi: zgodovinska resnica je, da je narod judovski zavržen in da je Kristus med poganskimi narodi utemeljil svojo cerkev, ki je katoliška. In kako dokaže Bonaventura to „zgodovinsko resnico“? S stavkom: „Saj mi to s svojimi lastnimi očmi gledamo!“ To je gotovo argumentacija, ki drži, kakor bi bila pribita! Sedaj pa prosimo, da pozorno prečitate ta-le stavke: „In tako je on storiti moral, ako je hotel, da njegovo delo odrešenja ne propade“. Ali ni vsebina tega stavka najhujša blasfemija? Saj odreka škof s tem stavkom Kristusu naravnost božanstvo in je pedeljuje tistim farjem, ki so sedaj vzeli vero v zakup! Ako je bil Kristus primoran kaj storiti, kakor zatrjuje škofov list, potem je pač jasno, da ne more biti bog, saj je vendar bog najvišje bitje, nad katerim ni nobene sile, ki bi ga mogla v kaj primorati! Škof Bonaventura torej uči v svojem postnem listu naravnost, da Kristus ni bog! Nismo sicer učeni bogoslovci, a to vemo, da je tak nauk v nasprotju z nauki katoliške vere, da je kriva vera, ki se je svoje dni za časa presvete inkvizicije kaznovala s smrtjo na grozila! Škof Tone je nas že tolikrat dolžil brezverstva in krivoverstva, a vendar se mi še nisimo nikdar osmelili, da bi odrekli Kristu božanstvo, kakor je to storil sedaj škof Anton Bonaventura v svojem postnem listu! Kdo je zdaj večji brezbožnik in krivoverec — mi ali škof Bonaventura? Naj nam le pride še v bodoče Bonaventura z očitanjem brezverstva! Človek in naj si je tudi škof, ki taji Kristusovo božanstvo, nam ne bo več očitil krivoverstva! Zapišite si to škof Anton Bonaventura!

— **Volitve se bližajo — smo že v ognju.** Piše se nam z Notranjskega: Ko so se začeli na Notranjskem dvigati zavedni kmetje, kateri se hočejo otresti klerikalnega jarma ter postati neodvisni, vladal je v klerikalnem taboru popolen mir, vojni svet je ugal ali naj stopi na njihovo stran ali naj udari po „krivih preokih“ in „starih liberalcih“. Na ukaz vrhovnega poveljnika Malaventure in generalismusa Šušteršiča odprli so se unazani predali „Slovenčevi“ in „Do-

moljubovi“, iz propovednic in spovednic pa se kličo ogenj in žveplo na „preroke“, kateri hočejo uvesti tudi pri nas francoske razmere, vroči Boga iz cerkve in šole ter reformirati zakon. Roti se pokorne backe, naj ne verjamejo tim možem, kateri so sami liberalci, ter se jih vabi k ispravevanju, kjer se jih še sedaj pripravira za prih. volitve. Klerikalni agitatorji so že na delu in kmalu bode trpel „golaž in ajmoht“ za judežve groše, katere bo S. l. s. sipala med svoje zaupnike. Ne — izgube ne bode — v vsaki cerkvi bode par „ofrov“ več kakor navadno in primanjkljaj bode sijajno pokrit. Po volitvah se pa „vse dobro plačuje in vse hudo kasnuje“, kaplanški agitatorji, katerih uspeh bode pri štetju glasov dovoljen, dobe mastne fare — drugi pa ukor od poveljništva, potem se pa zopet prestopi na dnevni red, ter prične agitirati za deželnozborske volitve. Njihovo geslo bode seveda kakor do sedaj: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe — če pa noče klerikalno voliti, pa le po njem!“ Eden izmed „starih liberalcev“.

— **Iz izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke na Gorškem.** V okviru izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke na Gorškem so se osnovali trije odseki: politični in organizacijski odsek, čigar načelnik je A. Gabršček; gospodarski odsek, čigar načelnik je dr. Dragotin Treo in finančni odsek, kateremu načeljuje R. Konjedic. Blagajnik izvrševalnega odbora je prof. Ferdo Seidl. Stranka razvija živahno delovanje in je osnovala že več krajnih odborov. Pisarna stranke je v Gosposkih ulicah št. 7, I nadstropje.

— **Za stvar se gre, ne za ime.** Naše razkritje o pikantnostih pri Uršulinkah je „Slovenca“ hudo spekle. O stvari sami se ne upa nič reči. Iz tega, kar smo zapisali, sklepa po vsi pravici, da vemo še kaj več in zato se nas ne upa izzivati. Obesil se je na lapsus penae. Toda če je komu ime Stroj ali Jane, je pač vse eno, ker se ne gre za ime, nego za stvar. Sicer bomo pa v kratkem presenetili „Slovenca“ z novimi jako zanimivimi razkritji iz uršulinskega samostana.

— **Imenovanje.** Pristav v tobačni tovarni v Ljubljani, g. Josip Kunz, je postal tajnik.

— **Iz učiteljske službe.** Učiteljica gospa Marija Pseničnik v Radežah je dobila radi boleznih šestmesečni dopust.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Nocoj (par) se poje prva slovenska odra Kienzlova opera „Evangeljnik“. Naslovno vlogo poje gosp. pi. Rezunov. Ivana g. Oufednik, Marto ga. Prochazkova, Magdaleno gca. Reissova, justiciarja g. Betetto, krojača Kobozbrada g. Povhe, puškarja g. Raneč. Med prvim in drugim dejanjem je daljši premor. — V nedeljo bodeta dve predstavi.

— **Občni zbor „Društva slov. književnikov in častnikarjev“** ima jutri, v soboto 16. t. m. ob osmih zvečer v restavraciji „Narodnega doma“ v Ljubljani svoj občni zbor, na kar vnovi opozarjamo gg. članes prošnjoo, da se običnega zbora udeležijo v čim največjem številu. Želeti bi zlasti bilo, da bi se zborovanja udeležili tudi izvenljubljanški člani, da bi se tako nekoliko približje poučili o stremljenju in delovanju tega za vse književnike in častnikarje toli važnega društva.

— **Akademija.** V nedeljo, dne 17. t. m. predava, kakor smo že javili, ob 5. uri popoldne v „Mestnem domu“ prof. dr. Gorjanovič-Kramberger iz Zagreba o predmetu: Diluvialni človek — Homo primigenius — in njegovo razmerje nasproti modernemu človeku (z demonstracijami). Prof. dr. Gorjanovič-Kramberger, geolog in paleontolog, je član raznih učenih društev v Zagrebu, Berlinu, Frankfurtu, na Dunaju in v Lipskem. Razkril je takozvanega „Krapinskega človeka“ in poročal o tem na geološkem kongresu v Solnogradu.

— **Rediteljski večer** bo v ponedeljek, dne 18. t. m. ob osmih zvečer na mestni slovenski dekliski osemrazrednici. Na dnevnem redu je poročilo učiteljice ge. Olge Kobanove „O dekliski vzgoji“. Kobilni udeležbi vabi starše in prijatelje mladine šolsko vodstvo.

— **Javna prošnja.** „Kranjska podružnica avstr. pomožnega društva za bolne na pljučih“ je te dni pričela z domovnim odvajanjem jetike. Kolikokrat se bode pri tem blagotvornem delovanju pokazala potreba preskrbeti jetičnikom, oziroma njih otrokom lastne postelje! Kdor nima prilike, obiskavati stanovališča ubožcev, ta žalibog ne ve, kako mnogo rodbin je, v katerih se po več rodbinskih članov poslužuje ene postelje, v katerih leže otroci pri bolni materi ali pri bolnem očetu. Šele pred kratkim je Markuse na podlagi stanovanjske enquete v zanimivi razpravi dokazal, da je ozka dotika, v kateri so stanovalci preobljudenih stanovanj, neprestan vir jetike, to tem bolj, ker mnogi jetičniki nimajo lastnih postelj. Ta velika socialna neprilika je eden glavnih vzrokov jetike in pomirjanja dojenčev in otrok, radi česar jo je treba odvrčati z vsemi pripomočki, ki nam jih nudi socialno blagotvorno delovanje.

— Podružnica se obrača torej do vseh onih, ki imajo na razpolago stare otroške ali druge postelje, s prošnjo, da jih blagovolijo prepušiti v označeni namen. Tudi perilo in obleka bode dobro došla, da se pomore otrokom jetičnikov. Podružnica rada prevzame tudi opravilo, ki se jo namerava odstraniti radi kake bolezni, ker ima sredstva, da jo razkuži in zopet uporablja. Kdor misli v označene namene kaj darovati, naj to s dopisnico naznani „oskrbovalnici za jetičnike“, na kar se bode takoj poslalo po dotične stvari. Koliko otrok lahko rešimo jetike, če jih varujemo ozke dotike z obolelimi sostanovalci!

— **Gospod Giulio Morterra** je včeraj odpotoval v Trst, a se vrne koncem tega meseca, da pripravi in aranžira otroške igre za veliko dobrodelno predstavo na korist „Kranjski podružnici avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih“, ki se bode, kakor smo že poročali, vršila dne 2. marca v veliki dvorani hotela „Union“.

— **Podčastniki tukajšnje garnizije** prirede v nedeljo, dne 17. t. m. v restavraciji „Narodnega doma“

obiteljski večer, združen z vojaškim koncertom. Začetek ob 8. uri.

— **Pristojbina za izredno izpito na srednjih šolah** se zviša na 36 K, ako se dela izpit za več kot dva tedaja, sicer ostane dosedanja pristojbina 24 K.

— **Novi predpisi za častniške kavcije.** Novi ženitni predpisi za častnike zahtevajo sledeče kavcije: za poročnike 60 000 K, za nadporočnike 50 000 K, za stotnike 40 000 K in za majorje 30 000 K. Pri generalnem štabu in pri vojni mornarici se zahteva za 50%, višja kavcija. Kakor dosedaj bo tudi v bodoče smela biti le četrtina častnikov oženjenih. Ako žena umrje, ima soprog z otroci pravico do uživanja obresti kavcije, ako je tudi založila tretja oseba, dokler niso vsi otroci preskrbljeni.

— **Za zboljšanje napredovanja v armadi** se namerava razun 110 novih mest za štabne častnike ustanoviti tudi 230 novih služb za stotnike, in sicer bo pri vsakem polku po en novi stotnik polkovni adjutant in poveljnik streljšča. V vojni šolo se ne bo več sprejemalo 100, temuč le 50 frekventantov, a učna doba bo trajala tri leta, mesto dosedanjih dveh.

— **Umrl** je včeraj, 14. t. m. gospod Josip Vilfan, c. kr. višji stavbni svetnik pri pomorski oblasti v Trstu in načelnik tega stavbnega urada. Dosegel je lepo starost 68 let a je bil po zunanosti še mlad in čil. Pokojnik je bil rodom iz Škofje Loke; umrla gospa „Šušnikova na Štemarjih“ je bila njegova sestra. Vilfan je bil prvotno mornarski oficir, a je opustil to službo in se nastanil v Trstu kot civilni inženier. Pozneje je prestopil k pomorski oblasti in nadzoroval preuredbo in zgradbo tržaškega pristanišča. Ker je bil na glasu kot dober veščak in tehnik, pošiljala ga je vlada skoro vsako leto na daljša potovanja, da se pouči o obrežnih zgradbah na severnih nemških obalah, v Hamburgu in drugod. Zanimivo je to, da je bil naš rojak proti zgradbi novega pomola v Trstu, namreč onega, ki se je lansko leto udril. Čakal je nestrpno rešitve tega vprašanja, a ni je učeal, ker ga je prej dohitela smrt. Vilfan je bil z vso dušo Slovenec in Slovan. Obiskoval je rad svojo ožjo domovino in bival zadoja leta cele tedne v Ljubljani, za katere razvoj se je zelo zanimal. Zapustil je četrto čvrstih sinov: dva sta pri mornarici, eden nadporočnik pri 17. pešpolku, najmlajši pa je doktor prava v Trstu. Da bo pokojnik počival v domači zemlji, ga prepeljejo v Šmartno pri Kranju. Blag mu spomin! — Ž.

— **Novo društvo.** Vlada je potrdila pravila „Godbenega društva“ v Postojni.

— **Vest o smrti celjskega vi-
notrčka Pallosa** ni resnična. Pallos se še vedno zdravi v Malem Lošnju.

— **Umrl** je na Slatini vsem obiskovalcem dobro znani restavratore J. Leitner 82 let star.

— **Pasji davek** uvedejo na Stajerskem tudi po deželi. Davek bo znašal 1 K, a vsak pes bo moral imeti znakom ter biti vpisan v zaznamek občine, v kateri živi gospodar.

— **Laški napadi na Slovence v Gorici.** Na pusti terek popoldne so priredili Lahi v Gorici takozvani „korso“. Ker jim je pa menda stvar sama nudila premalo zabave, so se jeli zabavati s tem, da so jeli napadati na ulici se nahajajoče Slovence. Na Travniku so napadli dva Slovenca iz okolice, kričali „fora i ščavi, ab-

— ravno tako so sedaj docirali kemiki: „Vse prvine so zadnji, neizpremenljivi in nepremostljivi gradilni kamni vesoljstva. Železo in žveplo n. pr. ste dve druga od druge popolnoma različni prvini in ni je sorodstvene vezi med njima.“

In kakor so Darwin in njegovi učenci dokazali, da so si vsa živa bitja v najtesnejšem sorodstvu, da so se n. pr. ptice razvile iz kuščarja, saj so dognali, da je potekala na zemlji doba, ko so kuščarji kot ptice letali po zraku (pterozavriji) in ko so ptice nosile na sebi še vse znake kuščaric in imele kljun še oborožen z zobovjem (Archaeopteryx), — tako je največji sintetični talent naše dobe, v preteklem tednu umrli ruski kemik Dimitrij Ivanovič Mendelejev*), strmečemu svetu odkril sorodstveno vez, ki veže vse zadnje gradilne kamene mrtve snovi, vse elemente.

Kot sestoji roj komarjev, ki pleše v poletnem večeru nad travniki, iz posameznih mušč, tako je sestavljen

*) Grundlagen der Chemie, aus dem Russ. übersetzt von I. Iswein und A. Thillot, St. Petersburg 1890.

Prvič je začrtal svoje ideje l. 1869. v žurnalu ruskega kemiškega društva pod glavljem „Sistem pravice“.

slednji najmanjši košček vsake prvine iz milijard neskončno majhnih gibajočih se delcev, ki jih zovemo atome. Kolikor raznih vrst prvin je, toliko različnih atomskih mušč je v prirodi — in kakor so muhe večje od komarjev in čmrliji zopet večji od prvih, tako n. pr. so atomi železa večji in težji od žveplenih in atomi živega srebra zopet težji od železnih. Da pa se tak roj atomov ne razprši, kakor se pod noč razide roj komarjev, zato skrbje med njimi posebne privlačne sile, ki ne puste, da bi se najmanjši delci ločili drug od drugega.

Učenjakom se sicer še ni posrežilo pretehtati te pritlikavčke, tako da bi n. pr. mogli reči: „Železni ali živosrebrni pritlikavček tehta toliko in toliko stotisočin enega miligrama,“ pač pa so znali preračunati, katere prvine imajo lažje, katere zopet težje atome in tedaj so zaznali, da ima najlažje atome neka plinasta prвина, ki se imenuje „vodik“, ker je ona bistveni gradilni kamen vode. Atom vseh ostalih prvin so težji od tega pritlikavčka med pritlikavčki, železni n. pr. je 55krat težji od njega, svinčni 205krat itd.

Toda pustimo dolgočasne atome in sedimo h klavirju, da se v ve-

seli godbi nekoliko oddahnemo. Le hitro po tipkah dalje c-d-e-f-g-h.... C! — glej ga spaka, zopet imamo isti ton, samo za oktavo je višji, — da, moje uho zaznava popolnoma natančno, to je isti ton, dasi je mnogo, mnogo višji od prvega c. In glej! — kakor ti sedaj igraš na klavirju skale, tako je zaigral Mendelejev skale na mogočnih tipkah prirode, in te tipke so kemični elementi. Uredil je namreč vse prvine po teži njihovih atomov, od one prvine z najlažjimi atomi, to je od vodika, vedno dalje do one z najtežjimi; in ko jih je tako napisal osmero eno za drugo, torej celo oktavo, je videl, da ima deveta prвина skoro iste lastnosti kot prva, deveta je zopet slična drugi itd.

Vsa mrtvasnov, vse prvine so torej urejene kakor posamezni toni navadne skale, oktavo za oktavo postajajo atomi težji, oktavo za oktavo se ponavljajo lastnosti prvin, kakor se oktavo za oktavo ponavljajo toni v glasovni skali!

In kakor postaje ton, dasi je v bistvu vedno isti, oktavo za oktavo vedno višji, tako stopnjuje tudi prвина svojo kemično moč in lastnosti od

oktave do oktave, dasi ostanejo te lastnosti v svojem bistvu od oktave do oktave iste.

Pričnimo n. pr. z neko trdo sivkastočrno prvino, ki se imenuje jod (J) in ki služi zdravilstvu v mnoge in važne namene, in povzpniomo se ne lestvici prvin za dve oktavi više. Dospeli smo do temno-rdečerjave tekočine, do brona (Br), ki odkriva kemiku vse lastnosti joda, samo v višji in močnejši meri; — še dve oktavi, še za šestnajst tipk dalje! — zopet imamo isti ton, namreč rumenorjavkasti plin klor (Cl), ki deli vse svoje lastnosti z J in Br, toda stopnjeval jih je do zopet večje moči in izrazitosti; — še oktavo dalje srečamo rumenozelenkasti plin fluor (F), kistoji na tej lestvici najvišje in je izmed neštetihi elementov kemično najbolj močna prвина. Od trdega telesa (J) do tekočine (Br), od tekočine do precej gostega plina (Cl) in odtod do še finjšega plinastega telesa (F), ki se izpremeni v tekočino šele pri — 185° C; od črne barve (J) do temno-rdečerjave (Br), od nje zopet do rumenorjave (Cl) in odtod slednjič do rumenozelenkaste (F) — to je pač neutajljiva, nad vse izrasita skala prirode!

Sedaj si pa misli, da bi neke lepe noči „neznanai zlikovci“ vlomili v tvoje stanovanje in bi ti iz klavirja iztrgali par tipk; potem pa ti gredo in ti zožijo celo klavijaturo, tako da na prvi pogled niti ne zapaziš, da je iz nje izlomljenih nekoliko tipk. Kakor hitro pa zaigra tvoja roka na tem defektuem klavirju skale, zapazi tvoje uho, da manjkajo gotovi toni. In ker ti pove posluh, med katerima dvema tipkama leži ton, ki manjka v nepopolni klavijaturi, tedaj popolnoma precizno lahko poročesh, katerih tipk je bil oropan tvoj klavir. Tak nepopolen klavir je priroda okrog nas, daleko — daleko ni človek našel vseh prvin, ki se nahajajo v nji, in leto za letom obdarujejo kemiki znanstveni svet z odkritjem novih elementov.

In ko je zapisal Mendelejev mogočno klavijaturo kemičnih prvin, je dobro čutil, da tu in tam še manjkajo gotove tipke, da, še več; popolnoma natančno je prorokoval, kakšne so one tipke, one prvine, ki so nam še nepoznane. Našel je čisto podrobno lastnosti elementov, ki jih dotodaj še ni videlo nobeno človeško oko — in

basso" ter se jih dejansko lotili. Slovencema bi se bilo slabo godilo, da jih ni rekla iz rok podivjane laške družali policija. Nato so napadli večjo slovensko družbo in jeli metati vanjo kamenje; pri tem je bila ranjena na čelu neka ženska. Zvečer si je laška sodrga kratila čas s tem, da je prežala na Sokole, jih insultirala in napadala. Takšna je proslavljena dvatisočletna laška kultura, na katero so Lahi tako zelo ponosni. Te izbruhe laškega fanatizma podžigata lista „Corriere“ in „L' Eco“, ki neprestano ščuvata proti Slovencem. „Corriere“ je glasilo magistrata in deželne hipotečne banke, „L' Eco“ je pa organ laške duhovščine. „Slovenec“ zatrjuje, da so nam Slovencem naklonjeni tako nemški kakor laški klerikalci. Kdor se hoče temeljito poučiti o proslavljeni ti „naklonjenosti“, naj čita „L' Eco“, glasilo goriških laških farjev, ki koraka na čelu gonje proti Slovencem, ki jih je pred kratkim psoval celo s — Huni. Če je že laško časopisje tako podivjano, potem se pač ni čuditi, ako je poulična sodrga fanatizirana do skrajnosti.

— **Nesreča na železnici.** V četrtek zjutraj ob štirih je v Prvačini vlak povozil železniškega uslužbenca Dijakonovića. Odrngalo mu je obe nogi in ga tudi drugodi po telesu močno poškodovalo. Nesrečnik je kmalu umrl. Mrtvo truplo so prepeležali v Gorice. Dijakonović, ki je bil doma nekje ob ruski meji, je bil sprevodnik dri tovornih vlakov in se je oženil šele preteklo soboto.

— **Nov odvjetnik.** Odvetniška zbornica v Trstu je vpisala Henrika Crusiza kot odvjetnika z bivališčem v Trstu v advokatsko listo.

— **V kolodvorski restavraciji** je bila na pepelnico sredo slaničova pojedina z vojaškim koncertom. Priredba se je v vsakem oziru imenitno obnesla in občinstva se je kar trlo. Restavrater g. Schrey, čigar kuhinja je tako renomirana, kakor je izborna njegova pijača, je napravil tak buffet postnih delikates, da ga občinstvo ni moglo prehvaliti. Vojška godba je marljivo svirala, in sicer do ranega jutra, ker se občinstvo kar ni moglo raziti.

— **Srečolovci, pozor!** Iz zanesljivega vira smo poizvedeli, da ni nemška banka F. Hayen & Comp. v Arnheimu ob Reni, ki razpošilja srečke na mesečne obroke, nič drugega, kakor filijalka „Hollandske kreditne banke“ v Amsterdamu, o katere nerealnem postopanju smo že poročali. Ravno tako podjetje je pred kratkim ustanovil v Hagu avstrijski podanik Simon Halamek pod imenom „Haagische Handels-Bank“. Tudi ta se bode pečal z ravno istim sleparstvom, kakor zgoraj navedeni banki. Ončinstvo naj bode previdno in naj se nikari ne peča s tujimi bankami, in sicer prvič že vsled tega ne, ker ne more proti njihovim nerealnostim nastopiti niti civilne, niti kazenske pravne poti, drugič pa zato, ker je to igranje po avstrijskem zakonu prepovedano, in je igralec vedno v nevarnosti, da, ako se izve, da je s temi podjetji v zvezi, zapade strogi kazni, vrhu tega mu pa finančna oblast zapleni še vse srečke.

— **„Okrađen“ gost.** Snoči je prišel v gostilno k „Lahu“ na Rimski cesti št. 11 delavec Ivan Pristopnik in tam spil liter vina. Ko je pa bilo čas plačati, se je hotel natihoma zmuzati iz gostilne, kar je pa natakarica pravočasno opazila in ker Pristopnik ni imel v žepu nič cvenka, mu je vzela predpasnik. Ko je pa prišel na-

vedenec na Valvasorjev trg, je začel upiti: „Policaj, policaj, jaz sem okrađen!“ Stražnik je res na vpitje prišel in sta šla potem s Pristopnikom nasaj v gostilno iskat tatu, kjer so mu zadevo pojasnili. „Okrađen“ gost je potem stražnika, ko mu je ta napovedal zaradi goljufije aretovanje, kaj čudno pogledal, a se je moral iti valio temu, da je bil on prvi tožnik, prespat v zapor.

— **Ogenj.** Snoči okoli 8. ure je opazil posestnik Fran Novak, da se iz kleti na Krakovskem nasipr št. 24, kjer ima g. Makso Zalokar delavnico za drože, močno kadi, nakar je poklical Zalokarja in so ogenj v pol ure pogasili domači tako, da na lice mesta došli oddelek gasilnega in reševalnega društva ni stopil v akcijo. Ogenj je zanetil iz neprevidnosti najbrže Zalokarjeva služkinja, ki je šla nekoliko preje v klet in si svetila z vžgalicami. Zalokar ni bil zavarovan in ima škode 400 do 500 K.

— **Nasilen tat.** Dne 8. t. m. je hotel dosedaj še neznan individij vlomiti pri oknu mizarske delavnice „Krajske stavbinske družbe“ na Vrtači, katerega je pa prepočil nočni čuvaj Mihael Kampel. V torek pa je ob polu 2. ponoči zoper hotel pri istem oknu vlomiti in ko se mu je Kampel približal, je lopov skočil vanj, ga zgrabil za vrat, vrgel na tla, potem pa zbežal.

— **Pozabljen** je bil še poleti v trgovini g. Ivana Kostevca na Sv. Petra cesti še dober solčnik, za kojega naj se lastnik oglasi tam ali pa pri policiji.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo v Nemčijo 43 Hrvatov, 17 kočevskih krošnjarjev je pa prišlo z Dunaja.

— **Izgubljene in najdene reči.** Služkinja Alojzija Zadnikarjeva je izgubila rmeno usnjato denarnico, v kateri je imela 7 K denarja. — Šolska učenka Valburga Heisova je našla denarnico z manjšo vsoto denarja in jo oddala na magistratu. — Gospa Ivana Gabričeva je izgubila zlat ščipalnik.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi jutri zvečer v hotelu „Ilirija“ (Kolodvorske ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob 9. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Izpred sodišča.

Afera dr. Robida — dr. Divjak.

Danes dopoldne se je nadaljevala pred okrajnim sodiščem razprava o tožbi dr. Robide proti dr. Divjaku zaradi razžaljenja časti. Vodil razpravo sodni tajnik Zotmann.

Tožitelja je zastopal dr. Ravnihar, toženca pa dr. Božidar Vodušek.

Prebrale so se najprej izpovedbe prič in sicer dr. Šlajmerja, dr. Jenka, ki je dal v zapisnik, da se mu je čudno zdelo, da je ranjeni Wisjan iz blaznice v tako težkem stanju prišel v bolnico k operaciji. Bili so mu celo možgani zmečkani. Dalje so se predčitale izpovedbe dr. Zupanca, dr. Stojca, Veterinaha, sluge v dež. blaznici, sestre Ottilje Aman, strežaja Ignacija Furmana, ces. svetnika Ivana Franketa, gostilničarja Leopolda Kuharja, sluge Blaža Lavtarja, sluge Giuntarna ki je nekega bolnika zvil mrtvega iz rjuhe, Žirovca, sestre Erzilije Reberšek, ki ni ni-

koli slišala ali videla, da bi bil dr. Robida kdaj ščeval strešništvo, sdravnika Pintarja, sdravnika dr. Dereanija, Frančiške Povirh, ki je povedala, da je dr. Robida iz kuhinje na blaznici dobil vse, slasti meso, surovo maslo itd. Hodil je v kuhinjo, kjer je pil vino in pivo, včasih s 2 strežajema po 12 steklenic. Priča Amanda Medved je dala na zapisnik, da je dr. Robida pogosto pil pozno v noč s strežaji.

Med čitanjem izpovedb teh prič naznani dr. Ravnihar, da umika svojo tožbo v dveh točkah proti tožencu in sicer, da so se strežaji bali tožitelja in da so prisostvovali streljanju, ker v trditvi tega ni nič kaznjivega.

Dr. Vodušek vzame na znanje to umikanje in se čudi, da tožitelj ne umakne reči, ki so v tožbi še mnogo hujše.

Glede na disciplinarna akta dež. odbora o izstopu krojača Mihevoa in dr. Robide sta predlagala oba zastopnika, naj se prebereta, a se je predlog zavrnil, ker je dež. odbor del akta le v interno uradno uporabo. Poslala se je prošnja na dež. odbor, naj dovoli prebranje teh aktov.

Nato so se poklicale vse navzoče priče v dvorano in se zaprisegle, med njimi tudi priči Valand in Jankar, čemur se je protivil dr. Ravnihar, češ da sta sovražni tožitelju.

Prvi je bil zaslišan nato župnik Kolar od Dev. Mar. v Polju. Mož je bil hud, da je bil v „Slov. Narodu“ prištipnjen radi tega, kjer je v svojem poročilu glede razmer v svoji fari povedal, da so njegovi farani hudi pijanci. Dotični dopis je prinesel seboj in ga dal spraviti med akte. O portirju Jožefu Riegeleu je povedal, da je naredil nanj vtis jako izobraženega človeka, ki je vse delal in imel opraviti z vsemi pisarniškimi posli. Kadar je priča prišel v blaznico, je dobival vedno pri njem vsakovrstnih pojasnil. Sicer je precej nemoralen a spreten delavec.

Glede johimbina je bil zaslišan dr. Sterger, ki se je čudil, zakaj se ga toliko porabi v dež. blaznici, dočim preje ni bil tako v navadi. Riegele mu je pravil, da dr. Robida vpije nad ljudmi in da se ga on (Riegele) boji zato. Tudi na to pričo je napravil Riegele vtis inteligentnega človeka, samo alkoholik je bil. Tehnične izraze je kaj dobro vedel.

Oficijal Karel Schweiger od deželne odbora je povedal, da so bili računi, ki jih je Riegele delal in pošiljal na deželni odbor, jako neredni, izplačilo denarja za deželno blaznico je bilo pa vedno v redu. Bolnikom, ki so zapuščali ta zavod, se ni vedno vse izplačalo, kar so imeli zaslužnega ampak le pavšalno.

Iz pravil za ordinarija blaznice se je konstatiralo, da mora ordinarij skrbeti za redno in popolno izplačilo bolnikom, ki zapuste zavod.

Lekarnar Josip Mayer ni vedel ničesar povedati, koliko johimbina se je pod Robido jemalo za deželno blaznico tudi glede „Wassergasa“, ki ga je bilo na Robidovo povelje naročena pri njem 1500 metrov, ni vedel ničesar povedati.

Josip Manhart, restavrater v Vevčah, pove, da je bil dr. Robida pogosto pri njem v gostilni, vendar ne more potrditi da bi bil kdaj pijan.

Nadupravitelj Andrej Kremžar pove, da mu dr. Robida ni hotel dati delavcev na polje, češ da nima za to sposobnih moči, dasi jih je bilo preje vedno dobiti. Dr. Robida je zahteval

mnogo denarja za to in ono, a dr. Bleiweis mu je večkrat mnogo ali vse črtal. Glede porabe jedi je deželni odbor pogosto opazoval, da se je preveč porabi in se je pričel zdelo čudno, da se je toliko porabilo v moškem oddelku. Deželni odbor je končno zaukazal, da se določeni znesek ne sme prekoračiti.

Sestra Klotilda je potrdila, da je dr. Robida in njegova družina dobila iz kuhinje na blaznici vse, kar je zahtevala. Priča je dala nalog, naj se zaklepajo shrambe jedil, ker je sestra Lucija, velika prijateljica Robidovih, vedno nosila iz teh shramb. Robidove živaliso jedle kruh, ki je bil še dober za ljudi in je imel dr. Robida golobe, jerebice, srne in pse. Kljub veliki rodbini dr. Divjak ni dosti dobil iz kuhinje. Dr. Robida ni nikoli ničesar plačal za prežete reči, ampak je dal nekoč ribe in dve vidri. Ako bi bil plačal, bi moral priti denar v prične roke, ker ga noben drug ne sme pobirati.

Ker dr. Robida trdi, da je dobival iz kuhinje za trud sestram, odvrne priča, da je menda pogosto dobival zato denar, enkrat da je dobil 400 K skupaj. Ko je bil dr. Robida odslovljen, poslal je priči za kruh denar v kuverti, a ga ta ni hotela sprejeti.

Priča izpove nadalje, da je dr. Robida mnogo popival s strežajema Piškom in Furmanom v kuhinji in pred njo. Robida je vpil nad strežaji, ki so se nad njegovo strogostjo pogosto pritoževali in da pojdejo proč, ker jim ni več preostajalo. Celo sestra Lucija se je pritoževala. Robida je obljubil nekoč, da bo dal sestro Silvano z žandarji odpeljati, ker je prišlo nekaj navskrži med njima. Delavcev ni hotel dajati za košujo, dočim jih je za veselice vedno imel. Strežaj Miha je šel proč, ker ga Robida ni pustil pri maši ministrirati.

Sestra Ottilija je povedala, da je nekoč pil dr. Robida pred kuhinjo do dveh popolnoči s strežajema Piškom in Furmanom! Pili so po dva do trikrat na teden, zlasti ob sobotah.

Dr. Ravnihar: Dr. Robida je demonstrativno to storil da je pokazal svoje demokratsko mišljenje, ker gaje dež. odbor prijel, da se preveč pajdaši s strežaji!

Strežnica Ana Gradišak je povedala, da dr. Robida, ko je imel dr. Divjak dopust, ni vršil vsak dan vizit pri bolnicah II. razreda, dasi bi jih moral.

Strežnica Marija Šinkovic je povedala, da je vratar Jože dobil v kuhinji za dr. Robido vse, kar je zahteval in da mu je sestra prednica dala, „ker se ga (dr. Robide) bojimo.“ (Sestra Klotilda potrdi to, ker je bil dr. Robida včasih srdit). Tožitelj je zlasti zadnje leto pijačeval v kuhinji. Lepo sveže kuhano meso so dobivali Robidovi psi, za lisice dr. Robide se je rabilo sveže meso.

Kak značaj je dr. Robida, je bil zaslišan dr. Tavčar, o katerem se je razneslo pred dvema leti, da stoji pred konkurzom in da ima na Visokem na graščini vse polno dolga. To izmišljeno vest je raznesel dr. Robida, ki jo je zvedel kot privatno osebno mnenje dr. Demetra Bleiweisa kot mogočo reč.

Priča Jakob Dimnik župan in gostilničar je povedal, da je bil dr. Robida večkrat pri njem s strežajema in pil z njima do 2 ali 3 po polnoči. Pijani so bili seveda vsi. Robida mu je dejal nekoč: Če bi jaz imel moč, bi te preganjal do skrajnosti, kot vsakega klerikalca. Robidovka je rekla nekoč, da če ne bo Dimnik, ki je tudi mesar, postregel, mu „naš gospod“ t. j. dr. Robida lahko škoduje.

Priča Čebular Franc, stražmešter v Vevčah je izpovedal glede strežaja Majeršiča, ki je bil kaznovan zaradi lahke telesne poškodbe, a je to utajil. Pravili so strežaji o njem, da se včasih napije.

Priča Anton Kamenšek, strežaj v blaznici, pove, da so pravile sestre, da je dr. Robida obljubil, da bo s strežaji tako grdo ravnal, da bo vsak teden drugi.

Priča Anton Valand, bivši strežaj, pove, da je bil dr. Robida precej siten. Bolniki so se pritoževali, da ne dobe nobenega zasluzka. Ne ve, kam so dali od bolnikov zasluženi denar. Kruh je preostajal, ker ga je bilo preveč ordiniranega; tega so dobile Robidove živali. Dr. Robida njemu ni hotel dati delavcev, dasi jih je drugod dajal.

Priča Ivan Podpečan, strežaj, pove, da je Robida dobil v kuhinji in na vrtu vse, kar je rabil in zahteval. Na vrtu je gospa sama vzela brez dovoljenja. Ko je dr. Robida rabil zaboje za odpošiljatev srn in jerebice, jih je moral priča narediti. Obljubljeno plačilo je izostalo.

Priča Franc Majeršič, strežaj v blaznici, pove, da mu je tožila Robidovka, zakaj ji ne prinašata dve

sestri ničesar, dočim da je sestra Lucija lahko vse ukradla. Bolnike so pustili zaviti v mokre rjuhe nad 4 ure. Bilo je več takih slučajev. Eni so bili zaviti, ker so bili hudo razburjeni, drugi pa za kazeno. Dr. Robida ni bil vedno zraven pri zavijanju. Ako je bil kdo nemiren, je ukazal dr. Robida pri viziti, da naj se zavije v rjuhe. Če je kdo pel, je bil zavit v rjuhe. Strežaj Furman je rekel, da je to za kazeno. Bolnika Garbajsa in Hütnerja je dal prenesti v barako za tuberkulozne. Bolnika Zupančiča so zavili v mokre rjuhe. Ponoči je vpil, in ko so šli zjutraj ob eni do tri na sedem k njemu, je bil že mrtev. Dejali so ga na mrvo in dr. Robida ga ni prišel pogledat. Potem so ga djali v mrtvašnico. Priča predloži spričevalo, v katerem mu dr. Robida priznava, kako izborni strežaj da je bil, dasi ga hoče zdaj predstavljati kot jako slabega uslužbenca.

Priča Martin Žirovec pove, da so se bolniki pritoževali, da se za njihov denar kupuje smodnik itd. Riegele je rad pil. Priča je na deželne stroške obdelaval Robidov vrt z deželnimi delavci.

Priča Anton Poglajnar, bivši strežaj, pove, da so bili bolniki zaviti v mokre rjuhe nad 4 ure. Pri viziti zvečer je dr. Robida ukazal jih zaviti. Rekel je: Kdor bo nemiren, ga zavijte! Bili so zaviti po deset do dvanajst ur. Nekega bolnika je ukazal Pišek počesati, in ker se ni pustil, go je ukazal zaviti v rjuhe. Pove, kako so se hranile vse Robidove živali z deželnim kruhom, kakrnega so jedli strežaji. Robida je popival predlanskim v kuhinji do polnoči ali do dveh. Kruha pred Robidom ni toliko ostajalo kot pod njim. Strežaj Murn je bil kaznovan od Robide za pet goldinarjev, ker se je nekaj stebel z nekim bolnikom. Pišek je povedal Murnu, da so za tisti denar potem pili.

Zagovornik predloži konec metlišča, ki je docela končasto in ki je bilo v bolnici v navadi, dokler se ni Wisjan posrečil.

Priča Ignacij Jamnik, delavec pri prof. Franketu, pove, da je bilo v blaznici 1905 in 1906 toliko kruha, da so ga vedno jedle košiči. Po cele košare so ga jim nosili.

Priča Franc Pezdur, zidar, pove, da dr. Robida ni dal nobenega delavca nikomur razen vrtnarju. Priča meni, da njemu zato ne, da bi ga proč spravil.

Priča Florjan Planko pove, da je bil dr. Robida nekoč v enem tednu trikrat ponoči v gostilni do polnoči in do treh.

Priča Franc Cerar se ne zaslži, ker je bil kot bolnik na blaznici.

Priča Avgust Kuhar, gostilničar, pove, da je bil dr. Robida dvakrat pri njem na veselici. Pijan ni bil videti.

Priče Ante Kalinšek, Jože Babnik in Franc Pregelj ne povedo ničesar novega.

Priča Katarina Lenarčič je tožil dr. Robida radi razžaljenja časti, a je moral odstopiti od tožbe, ker je bila tožba neopravičena.

Priča Franc Jankar, kurjač v blaznici, pove, da je bil zraven, ko so streljali iz kanona. Bolniki so se pritoževali, da ne dobe izplačanega vsega denarja, ki je šel za „muziko“. Po pričinen mnenju je boljša „prata in vino“ kot muzika. Kruha je bilo zadnji dve leti vedno preveč. Po dve košari so ga dali vsak dan živalim. Koj po kosilu ga je pobral strežaj, bolniki bi ga bili pa radi jedli popoldne. Hud je bil dr. Robida nanj enkrat čisto po krivici in mu dejal, če bi ga mogel spoditi proč, da bi ga dal takoj. Dr. Robida, Pišek in sestra Lucija so držali skupaj kot „štrik“. Na oddelku je dr. Robida jedel piške, ki so prišle iz kuhinje, a ne njegove. Na Sveti večer so peli v kuhinji skoraj celo noč in bili vsi „kavke“. Nekoč je nekega bolnika dr. Robida obigral za en goldinar, ki ga je nato s Piškom zapil.

Obnavna se je prekinila ob 3/4 na 1. in se je nadaljevala ob 4. popoldne.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 15 februarja. Uradno se razglaš, da so poročila listov o novih predpisih za ženitve oficirjev netočna. Vojna uprava hoče ostati pri sedanji določbi, da morajo ne čez 30 let stari oficirji izkazati zvišan postanski dohodek. Tudi še ni določeno, kda j stopijo novi predpisi v veljavo.

razvoj znanosti je sijajno dokazal resničnost njegovih prorokovanj!

Leta 1872. je Mendelejev na podlagi svojega „prirodnega sistema kemičnih elementov“ zaznal, da med elementoma galijem (Ga) in arzenom (As) manjka ena tipka, da se mora med njima nahajati neka nam še nepoznana prvina, ki jo je nazval ekakremik in ji že naprej določil njene lastnosti — l. 1886. se je Nemcu Winklerju posrečilo najti dotično prorokovano snov, ki jo je kot njen najditelj prekrstil v germanij (Ge).

Toda tudi oni galij (Ga), o katerem smo ravnokar govorili, je bil l. 1869. vsemu svetu še nepoznana tipka kemične klavijature; tudi to je pogrešil Mendelejev, ko je gradil svoj sistem, prorokoval je njeno existenco, določil njene lastnosti že v naprej in jo nazval ekaaluminij. Francoz Lecoq de Boisbaudran jo je nato odkril l. 1875., jo v svojem patriotizmu prekrstil v galij in pred strmečimi znanstveniki natanko potrdil vse Mendelejeve prorokovanja o njenih lastnostih.

Tako je s pomočjo Mendelejevega „prirodnega sistema prvin“ stopala znanost od trumfa do trumfa,

kakršnega še ni žela od tedaj, ko je Leverrier na podlagi računov prorokoval existenco novega planeta našega osolnčja in mu tudi določil mesto na nebu, kjer je astronom Galle takoj nato odkril novega podanika našega solca i planeta Neptuna (l. 1846).

Neptun — Archaopteryx Gallio — trije najnovejši akordi svetovne harmonije!

Alle Gestalten sind ähnlich, doch gleichet keine der andern, Und so deutet der Chor auf ein geheimes Gesetz.

Tako poje Götthe o živih bitjih. Iz istih prabitjih so se razvili organizmi, odtod nosijo seboj skupne znake; najrazličnejšim zunanjim razmeram so se prilagodili, odtod njihova bujnopestra različnost; iz obeh teh njihovih lastnosti pa se nam odkriva Götthejev „tajni zakon“: Zakon življenskega razvoja iz enostavnih prakali.

In isto velja tudi za mrtvo snov! Mendelejev sistem nam je odkril sorodstvene vezi med mrtvimi prvimi; vkjub vsej njihovi različnosti nam kažejo posamezne skupine toliko skupnih znakov, da že povprašujejo kemiki po onem „tajnem sa-

konu“) ki bi nam hotel odkriti razvoj vseh najrazličnejših prvin iz iste prasnovi.

In že nam priroda pritaženo odgovarja. V telescih, ki jih meče od sebe tajnstvena prvina radij (Ra), so odkrili fiziki snovne delce, ki so 2000 krat manjši od najmanjšega, t. j. od vodikovega atoma, in so jih nazvali elektrone. Atomi torej niso zadnji, najmanjši gradilni kameni vesoljstva, temveč so sestavljeni iz še manjših delcev, elektronov.

In kaj, ko bi ti elektroni bili enotna prasnov, iz katere so se razvile vse prvine. Da, — toda potem bi bil upravičen nauk alkimije, ki trdi, da se ena prvina lahko pretvarja v drugo.

In tako se je tudi zgodilo! — Pred našimi očmi razpada namreč dannadan prvina radij (Ra) v drugo prvino helij (He)!...

Zopet se nahajamo na sveti sledi nove harmonije, torej na potu k novemu spoznanju!

*) Ramsay, Einige Betrachtungen über das periodische Gesetz der Elemente, Leipzig 1903.

Soddy, Die Entwicklung der Materie enthält durch die Radioaktivität, Leipzig 1904.

Dunaj 15. februarja. Danes je bil cgrski minister grof Apponyi v posebni avdijenci pri cesarju Ta avdijenca je v zvezi z velekritičnim stanjem na Ogrskem.

Dunaj 15. februarja. Lueger je tudi danes enako slab kot včeraj.

Budimpešta 15. februarja. Lengyel je danes presenetil javnost z novim razkritjem. V svojem listu „A Nap“ je prijavil fotografije cele vrste takih aktov o subvencijah listom, ki jih Kossuth včeraj ni predložil parlamentu. Lengyel je s tem Kossutha strahovito blamiral.

Budimpešta 15. februarja. Med klerikalci in Kossuthovci je zavlado silno nasprotje. Ker se vladi boji, da bi klerikalci razgnali koalicijo, je poklicala na pomoč ministra Zichyja z Dunaja. Zichy je predsednik klerikalne stranke.

Budimpešta 15. februarja. „Magyar Ország“ trdi, da je posl. Lengyel sam dobil od Fejervaryjevega ministrstva 10 000 kron subvencije za svoj list, a ko se mu je reklo, da je to korupcija, je svojemu uredniku rekel, da ga to nič ne briga.

Pariz 15. februarja. Vzlic vsemu demonstriranju je ves parlament prepričan, da pade ministrstvo Clemenceau že prihodnji teden, a ne zaradi vojne s cerkvijo, marveč zaradi novega zakona o dohodarini.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 15. februarja 1907.

Maloobročni papirji.	Dinar	Blago
4 1/2% majška renta	99.20	99.40
4 1/2% srebrna renta	100.20	100.40
4 1/2% avstr. krona renta	99.20	99.40
4 1/2% zлата	117.25	117.45
4 1/2% ogrska krona renta	95.60	95.80
4 1/2% zлата	114.10	114.30
4 1/2% posojilo dež. Kranjske	99.10	100.10
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	104.50	101.50
4 1/2% Zadar	99.85	100.85
4 1/2% bos. herc. železniško posojilo 1902	99.70	100.70
4 1/2% češka dež. banka k. o. z. e.	99.75	100.75
4 1/2% zlat. pisma gal. dež. hipotečne banke	100.30	101.25
4 1/2% pešt. kom. k. o. z. 10% pr.	106.—	107.—
4 1/2% zlat. pisma innerst. hranilnice	100.—	101.—
4 1/2% zlat. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100.—	100.50
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100.—	100.20
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.—	100.20
4 1/2% obl. češke ind. banke	100.—	101.—
4 1/2% prior. lok. želez. Trst-Poreč	39.90	—
4 1/2% prior. doljenjskih žel.	38.75	39.75
4 1/2% prior. juž. žel. kup. 10%	470.—	476.—
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100.65	101.65

Srečke	od 1. 1880/1	od 1. 1884
1. tizske	151.25	157.25
2. sem. kred. I. omlatje	273.25	283.25
3. II.	283.50	293.50
4. ogrske hip. banke	81.0	86.50
5. srbske a. frs. 100-turške	100.—	108.—
6. turške	170.75	171.75
7. Basilijske srečke	29.50	24.50
8. Kreditne	445.—	445.—
9. komoške	77.—	90.—
10. Krakovske	93.—	99.—
11. Ljubljanske	86.—	89.—
12. Avstr. rdeč. križa	46.50	48.50
13. Ogr.	28.—	30.—
14. Rudolfove	56.—	60.—
15. Salcburške	82.—	93.—
16. Dunajske kom.	497.—	507.—

Dolizice	164.40	165.40
Južne železnice	688.—	689.—
Državne železnice	1766.—	776.—
Avstr.-ogrsk. bančne del.	688.50	689.50
Avstr. kreditne banke	836.50	836.50
Ogrske	244.25	245.—
Zimovstonske	763.—	767.—
Premogokop v Mostu (Brak)	624.—	625.—
Alpinske montan	2645.—	2656.—
Praske žel. ind. dr.	571.25	572.25
Rima-Muranyi	285.—	290.—
Trboveljske prem. družbe	565.—	567.—
Avstr. orožne tovr. družbe	149.—	150.50
Češke sladkorne družbe	—	—

Vojna	11.86	11.40
C. kr. celin	19.09	19.12
franki	23.50	23.58
marke	24.—	24.08
ovce	217.52	217.72
zlati bankovci	25.40	25.60
novi	2.53	2.54
stari	4.84	5.—

Žitno cene v Budimpešti.

Dne 15. februarja 1907.

Termini.

Pšenica	na april	na 50 kg K	7.50
oktober	50	7.86	—
november	50	6.82	—
december	50	5.20	—
januar	50	5.35	—
februar	50	7.49	—

Zmerno.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 06-8 Srednji zračni tlak 726.0 mm.

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	vetrovi	nebo
14. 9. v.	735.6	-1.8	sl. svzh.	oblačno
15. 7. aj.	734.3	-2.5	sl. jvsh.	oblačno
8. pop.	728.8	0.8	sl. svzhod.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: -1.7° normale: -0.3°. Padavina v mm 0.3.

Svarilo

vsakemu, kdor bi denar ali druge denarne vrednosti brez moje vednosti in brez mojega dovoljenja na kakršenkoli način izročil komurkoli na moje ime, ker v tem slučaju nikakor nisem plačnik; tudi za druge dolgove, kakorkoli si bodi napravljene na moje ime, ne prevzemam v prej omenjenem slučaju prav nobene odgovornosti.

V Ljubljani, 15. febr. 1907.

Avgust Tomažič

imelnik tvrdke

iv. A. Hartmann.

Oes. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7-10 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc, Budejovice, Praga.	7-17 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.	8-30 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inomost, Bregenc.	10-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.	4-00 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Stajer, Linc, Budejovice, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.	7-08 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.	7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbiž.	10-23 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.
---	---	--	---	---	--	--	---

Dohod v Ljubljano juž. žel.

7-09 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža.	8-44 zjutraj. Osebn. vlak iz Novega mesta, Kočevja.
--------------------------------------	---

C. kr. ravnateljstvo državnih železnice v Trstu.

Št. 4 449

554 1

Razglas

o glavnem naboru leta 1907.

Podpisani mestni magistrat naznanja:

1. Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano se vrši letos 6., 8. in 9. aprila v „Mestnem domu“ na Cesarja Jožeta trgu, in sicer 6. aprila za I. in II. razred domačih, v Ljubljano pristojnih, 8. aprila za III. razred domačih in I razred tujih, 9. aprila za II. in III. tujih nabornikov, katerim se je dovolilo priti k naboru v Ljubljani.

Začetek vselej ob 8. dopoldne.

2. Nabornikom, odnosno tudi njihovim možkim sorojcem, ki se pozovejo k naboru, je priti v pravem času treznim in snažnim na nabiralšče, ter naj vložijo v pravem času potrebne dokaze, če se oglasijo za ugodnost:

- a) kot kandidatje duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot nameščeni dušni pastirji (§ 31. voj. zak.);
 - b) kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidatje (§ 32. voj. zak.);
 - c) kot posestniki podedovnih kmetij (§ 33. voj. zak.);
 - d) iz rodbinskih razmer (§ 34. voj. zak.);
 - e) enoletnega prostovoljstva (§§ 25—29. voj. zak.).
3. Naborniki, kateri žele ugodnosti po §§ 31 do 34 voj. zak. in imajo tudi pravico do ugodnosti enoletnega prostovoljstva, morejo se zgledati, ako bi se jim odklonila prošnja za kako prej omenjenih ugodnosti za ugodnost enoletnega prostovoljstva pri glavnem naboru.

4. Kdor zanemari naborno dolžnost, ali v obče katero iz vojnega zakona izvirajočih dolžnosti, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znan ta razglas.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane, dne 2. februarja 1907.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v SPLJETU.

Stritarjevo ulice št. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Rezervni fond K 200.000.

12—19

prilporeča k Zrebanju dne 15. februarja 1907

Promese

na 3% ne zem.

kreditne srečke po K 5'50;

glavni dobitok K 90'000. Rentni davek plača banka sama.

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %.

Oženjen vrtnar

1880 službe v kaki grajščini ali tudi kot hišnik kje v mestu, kjer se nabaja vrtnarija.

Naslov pove upravn. „Slov. Nar.“

S 7000 gld.

se kupi dvanadstropna hiša v Gradcu v najlepšim delu mesta s 5% čistim donosom, s trgovino z mešanim blagom s 40.000 K letnega prometa, popolna zaloga blaga, samo v gotovini plačujoči odjemalci. Ponudbe na Alojzija Leng v Gradcu, Herengasse 18.

Dabilo

rednemu obč. zboru Posojilnice v Trebnjem

v nedeljo 24. februarja t. l.

ob 4. uri popoldne v združni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in potrjenje letnega računa.
2. Izvolitev enega odbornika v načelstvo.
3. Izvolitev dveh računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

Trebnje, 13. februarja 1907.

Načelstvo.

Preklic.

Podpisani Jožef Bukovec iz Kota št. 2 preklicujem vse, kar sem do danes žalivega govoril in pisal o gospodu Andreju Weblo, c. kr. št. 2. stráže respicijentu, na c. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani in obžalujem, da sem se prenehal in ga neupravičeno žalil.

V Črnomlju, 9. februarja 1907.

Jožef Bukovec, gostilničar v Kotu št. 2.

Korektor

vešč slovenskega in nemškega jezika, se tako sprejme. Tiskarji imajo prednost. 525 2

Ponudbe na „Učit. tiskarno“ v Ljubljani.

Opeka zarezana in stisnjena (prešana) nadalje z jamčeno izvrstna

zidna opeka dobiva se vedno po nizki ceni v opekarni

Angelo Aita

Draga-ig, p. Studenec

kjer se dobivajo tudi cevi za izpeljavanje vode. 41-3

Vljudno se priporoča

trgovina

s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Stari trg št. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3512 Cene zmerne. 41

Preklic.

Podpisani Jos. Ozimek, zasebnik iz Dolenje vasi pri Ribnici, preklicujem svoje obrekanje v Domžalah o gosp. Jos. Arku, trgovcu v Ribnici, zaradi acetylenske razsvetljave v Domžalah.

V Kamniku, dne 8. sveč. 1907

Jos. Ozimek.

Mesarski pomočnik

izurjen v razsekavanju mesa in kupovarstvu živine se sprejme s 1. ali 15. marcem t. l. Plačilo po dogovoru.

Več pove Alojzij Pavlin, mesar v Trebnjem, Dolenjsko. 551 1

Lepo stanovanje

z dvema sobama in pritlikinami se za maj poci odda.

Ravno se tudi odda lepa, svetla delavnica in lepo prostorno skladišče. 509-8

Več v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Izprašan

kurjač

ki je ob enem tudi ključavničar se sprejme za parno opekarno. Prednost imajo oni, ki so že službovali pri enakih opekarnah. Nastop službe s 1. aprilom 1907. Plača po dogovoru. Ponudbe pod „izprašan kurjač“ na upravnistvo „Slov. Naroda“ 4144-7

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5-50 K

Vsed ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplati, najnovejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo 5-50 K.

Za naročitev zadostuje dolgot.

544 Razpošiljanje po povzetju

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Nengajajoče rad zamažam

Prva Ljubljanska velika žgálnica kave

Karel Planinšek Ljubljana, Dunajska cesta.

Električni obrat, tedaj večkrat na dan sveže žgana kava;

izvrstna kakovost, najboljši aroma, krepkega okusa.

Najnižje cene za posamezne vrste in za najpri-

znanejšje zmesi.

Prodaja iz higijeniških posod za kavo.

3936 16

Smrekove in črnega borovca sadike

v visokih legah zrastle, 3 letne, po 5 K za tisoč kosov; dalje prešolane močne smrekove sadike po 10—25 K za tisoč kosov se razpošiljajo, dokler bo kaj zaloge. — Za parke se oddajo večkrat prešolana smrekova in mecesnova drevesca po 1—1.5 m visoka s pratio pri koreninah vred kos po 2—3 K.

Vsa naročila se izvršujejo z zavojem vred loko Trbovlje, železniška postaja.

456-1

Naročila na M. KIRCHSCHLAGER v Ljubljani.